

de ethische gemeenschapsgedachte in het rijk der ideeën wordt ingeburgerd, maakt de antinomie slechts nog onverdragelijker. Binder schrijft: „*Es mag paradox klingen*, aber jedenfalls setzt die Rechtsordnung schon in ihrer Idee nicht den idealen, sondern den wirklichen Menschen voraus und rechnet mit ihm, nicht den *homo noumenon* im Sinne Kant's, sondern den empirischen Menschen mit all seinen Schwächen, seinem guten und bösen Willen.” Maar de paradox is hier niet schijnbaar, maar ze is een onoplosbare antinomie, waaruit geen idealisme ter wereld zich redden kan.

Van hieruit valt licht op de nieuwe antinomie, die zich in Binder's stelsel openbaart, wanneer hij een synthese tusschen de individueele en de staatspersoonlijkheid tracht tot stand te brengen. Persoonlijkheid heeft het individu niet in zijn empirisch, „für sich sein”, maar slechts insoover het deel heeft aan de objectieve Vernunft. En deze laatste komt niet slechts tot verschijning in de individueele leden der menschheid, maar in alle gemeenschapsvormen, dus ook in rechts- en staatsgemeenschap. Ja eerst in de gemeenschap wordt het individu persoonlijkheid¹⁹). De antinomie in deze beschouwing schuilt hierin, dat de individueele persoonlijkheid als zedelijke persoonlijkheid, de staatsgemeenschap daarentegen — zeer uitdrukkelijk in tegenstelling tot **Hegel** — als rechts- en dwanggemeenschap en niet als hoogste verwerkelijking der zedelijkheid is begrepen²⁰). En nu worden beide heterogene begrippen weder onder één noemer gebracht, omdat de humanistische rede zich nu eenmaal niet door souvereine wetsgrenzen wil laten tegenhouden. Het gevolg is, dat de zedelijke persoonlijkheid noodwendig met den staatsdwang in conflict moet geraken. Het transpersonalisme tracht nu deze antinomie op te lossen, door de individueele zedelijke persoonlijkheid van de juridische gemeenschapsgedachte afhankelijk te maken. De individueele persoonlijkheid is een organisch deel der staatspersoonlijkheid. De rechtsordering als staatswil staat niet als vreemde wil tegenover het individu, maar ze is de levende wil des volks, waarin het individu organisch is opgenomen²¹). Zoo wil dus het humanistisch transpersonalisme de vol-eindiging van het personalisme zijn, wat het inderdaad ook tot op zekere hoogte is²²).

Maar deze geheele z.g. transpersonalistische staatsopvatting staat en valt met de mogelijkheid, den rechtsdwang met de zedelijke vrijheid onder één noemer te brengen. Waar zulks, gelijk gebleken is, slechts ten koste eener onverdragelijke antinomie mogelijk is, blijft ook de transpersonalistische staatsopvatting van Binder met diezelfde antinomie belast.

„Insofern hat daher auch die Macht der Rechtsgemeinschaft über den Einzelnen keine Grenzen; sie ist Macht schlechthin, die von ihren Mitgliedern jedes Opfer zu fordern berechtigt ist. Ihre Begrenzung findet sie nur an ihrer eigenen Idee: sie darf den einzelnen nicht als *bloszes Mittel* betrachten, weil solche Behandlung der Rechtsgenossen die Gemeinschaft vernichten, die Rechtsordnung selbst zerstören würde”²³).

In deze uitspraak van **Binder** tracht het humanistisch persoonlijkheids-